

Jaarverslag Raad van Toezicht SKOBOS over 2017

1. Visie op toezicht

De essentie van het two-tier bestuursmodel bij SKOBOS is een scheiding tussen besturen (en operationeel leiden) door de bestuurder aan de ene kant en toezicht houden daarop aan de andere kant. Bestuurder en toezichthouders zijn zich ervan bewust dat het vooral van belang is dat rollen en taken helder en onderscheiden zijn en dat het samenspel tussen RvT en CvB cruciaal is.

De Raad van Toezicht heeft een toezichthoudende en controlerende verantwoordelijkheid met als doel: een goed bestuurd organisatie.

De Raad van Toezicht heeft daarmee dus een integrale verantwoordelijkheid; dat betekent toezicht op alle aspecten. In het toezicht worden alle relevante belangen in de overwegingen meegenomen. In de relatie bestuurder - toezicht is het wezenlijk dat de bestuurder richting geeft (strategie) en deze vertaalt naar te ontwikkelen beleid. De bestuurder leidt de organisatie de toekomst in. Als toezichthouders concentreert de raad zich op de toetsing van de kwaliteit van het bestuur.

In het pakket van taken en verantwoordelijkheden van de Raad van Toezicht maakt SKOBOS onderscheid in een vijftal verschillende rollen en daaraan gekoppelde taken die de raad vervult:

1. de toezichtstaak: het houden van toezicht op bestuur en organisatie d.m.v. controleren en beoordelen.
De conformancerol: toezicht houden door bevragen, beoordelen en waakhond zijn.
2. de werkgeverstaak: werkgever zijn van leden van het CvB.
De werkgeversrol: vormgeving topstructuur, aanstelling, beloning, beoordeling functioneren, ontwikkeling competenties en ontslag van bestuur.
3. de adviestaak: met raad en daad terzijde staan, gevraagd en ongevraagd, van de bestuurder(s).
De performancerol: adviseur en klankbord op basis van kennis, expertise en externe informatie.
4. de bestuurlijke taak: medeverantwoordelijkheid zijn voor strategische koers en financiële performance.
De partnerrol: proactief meedenken over strategie en beleid.
5. de verantwoordingstaak: afleggen van verantwoording aan stakeholders.
De liaisonrol: verbinding met belanghebbenden/stakeholders .

2. Toezichtkader

Goed toezicht kenmerkt zich door onafhankelijkheid en professionaliteit. De Raad van Toezicht is in haar rol nadrukkelijk mede verantwoordelijk voor goed bestuur. Om redenen van transparantie en rolonderscheid is het toezicht binnen SKOBOS vervat in een toezichtkader, dat expliciet, actief, georganiseerd en gedocumenteerd is. Dat toezichtkader geeft *het wat en hoe* aan van het toezicht binnen SKOBOS. Begin 2016 is de termijn van geldigheid ervan verlengd vanwege het project Schaalgrootte met mogelijke samenwerkings- dan wel fusievoorstellen. Nu daaromtrent meer helderheid is, is besloten werk te maken van een update van het toezichtkader, waarbij nadrukkelijk verbanden worden gelegd tussen strategisch plan, te bereiken doelstellingen, de informatiewensen vanuit de Raad van Toezicht en de te gebruiken instrumenten van toezicht. Naar verwachting krijgt dit nieuwe toezichtkader zijn beslag in 2018.

3. Feitelikheden met betrekking tot de Raad van Toezicht in 2017

3.1. Leden Raad van Toezicht SKOBOS in 2017

De Raad van Toezicht van SKOBOS bestaat reglementair uit 5 leden; in verslagjaar 2017 waren dat:

1. Lid RvT: Marleen Klaasens
2. Lid RvT: Piet van Dam
3. Lid RvT: Christine Schepel - van der Kuil
4. Voorzitter RvT: Joep den Otter
5. Lid RvT: vacature (in te vullen op voordracht van de GMR)

Het secretariaat van de RvT is in handen van Mevr. Ella Meeuwssen.

De Raad van Toezicht is bereikbaar via: rvt@skobos.nl

Alle leden van de Raad van Toezicht hebben het benoemingsformulier getekend en daarbij verklaard dat zij op basis van de SKOBOS-statuten en reglementen zullen acteren en geen positie, functie of nevenfunctie bekleden die onverenigbaar is of de schijn van belangenverstrengeling kan geven met het lidmaatschap van de Raad van Toezicht van SKOBOS.

3.2. Rooster van aftreden

De statuten van SKOBOS bepalen (art. 8 lid 7) dat RvT-leden zittingsperioden hebben van drie jaren en maximaal twee keer kunnen worden herbenoemd. Via het jaarlijks vast te stellen rooster van aftreden wordt hieraan gevolg gegeven.

Rooster van aftreden vigerend per 2017, vastgesteld op 12 december 2016

Naam	Start	Januari 2018	Januari 2019	Januari 2020	Januari 2021	Opmerkingen
Marleen Klaasens	01.01.2012			x		In 3e termijn
Vacature (Paul Sollewijn Gelpke)	01.09.2012	x			x	In 2e termijn
Christine Schepel	01.01.2014		x			In 2e termijn
Piet van Dam	01.01.2015	x			x	In 1e termijn
Joep den Otter	01.01.2012			x		In 3e termijn

3.3. Vergoedingen Raad van Toezicht

Vijf jaar lang (2012 t/m 2016) was de vergoeding gelijk aan de vrijwilligersvergoeding van netto € 1.500 per jaar; voor de voorzitter het dubbele. De vergoedingen zijn nimmer aangepast en er werd niet gedeclareerd.

In 2015/6 is de VTOI (Vereniging van Toezichthouders Onderwijs Instellingen) met een hernieuwd advies gekomen over vergoedingen voor leden van een RvT, gebaseerd op aangepaste wetgeving (WNT-2, Wet normering topinkomens). De wet bepaalt de maximale vergoeding en geeft richtlijnen voor de basis ervan, namelijk de vergoeding als een afgeleide van de bestuurdersvergoeding. Bovendien heeft de accountant van SKOBOS aangegeven dat de bestaande vrijwilligersvergoeding voor toezichthouders feitelijk niet meer mogelijk is.

Daarop heeft de RvT van SKOBOS in 2017 besloten de uitgangspunten, de argumentatie en de gedragsregels van de VTOI/NVTK m.b.t. vergoedingen te gaan volgen. De VTOI beklemtoont de noodzaak van een passende honorering, aangezien de taken van de RvT wettelijk zijn verankerd en balans in zeggenschap van een organisatie moeten borgen. Bovendien zijn de verantwoordelijkheden en aansprakelijkheden van de RvT verzaamd. De RvT heeft als interne toezichthouder een positie in het kader van goed bestuur.

Op basis hiervan heeft de RvT van SKOBOS besloten de hoogte van de vergoedingen aan te passen, maar niet verder te willen gaan dan 50% van het door de VTOI geadviseerde bedrag. De leden zijn zelf verantwoordelijk voor correcte belastingtechnische verwerking.

4 . Werkwijze en activiteiten Raad van Toezicht

De RvT handelt op basis van de SKOBOS statuten, het RvT-reglement en doet dat conform toezichtvisie en -kader (zie hoofdstuk 1 en 2). Een profiel is aanwezig. De leden zijn onafhankelijk en professioneel en ieder brengt in vanuit eigen achtergrond, opleiding en (werk)ervaring. Adviezen en besluiten komen tot stand in collegiaal overleg; besluiten vereisen consensus en worden vrijwel altijd in unanimité genomen.

Taken worden zoveel als mogelijk gelijkmatig verdeeld. De RvT van SKOBOS kent slechts één vakcommissie, nl. de commissie financiën.

Een groot deel van de werkzaamheden betreft twee hoofdpunten:

a. De strategische cyclus.

Op basis van wettelijke taken is de RvT gehouden aan discussie, advisering en besluitvorming inzake Strategisch beleidsplan, Jaar- en Meerjarenbegroting met investeringsprogramma, jaarexploitatie, bestuursverslag en conclusies van de accountant.

b. De advisering en monitoring.

Op basis van een drietal instrumenten, namelijk de managementrapportage (Marap), de Voortgangsrapportage met besluitenlijst van het CvB en de rapportage "lopende ontwikkelingen" adviseert en monitort de RvT de organisatie.

Daarenboven hecht de RvT veel waarde aan de presentaties van schooldirecteuren voorafgaande aan de RvT-vergadering en aan het twee maal per jaar overleggen tussen de voorzitters van GMR en RvT. Een totaalbeeld van activiteiten in verslagjaar 2017 luidt als volgt:

Datum vergadering	Belangrijkste onderwerpen en relevante besluiten (cursief) vanuit Toezichtkader	Tussenrapportages en besluiten (cursief)
30 januari	* Briefing verwachtingen fusierapportage	* Status overleg fusiebesprekingen CvB's
13 maart	* Indicatie Jaarcijfers 2016 * <i>Vaststellen Strategisch Beleid 2017-2020</i> * Beleidsontwikkeling IKC	* Voortgangsrapportage * Managementrapportage * Voortgang Fusieproces a.d.h.v. status werkgroepen * Overleg GMR – RvT
20 maart	* Jaarevaluatie RvT over 2016	
26 april	* Extra vergadering inzake fusieproces	
12 juni	* Extra vergadering status en voortgang fusieproces	

21 juni	<ul style="list-style-type: none"> * <i>Vaststellen Jaarcijfers en Bestuursverslag over 2016.</i> * <i>Vaststellen jaarverslag RvT over 2016.</i> * <i>Vaststellen fusiedocumentatie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> * Voortgangsrapportage * Managementrapportage * Status/voortgang De Klep * Staking onderwijspersoneel
3 Juli	<ul style="list-style-type: none"> * <i>Extra vergadering fusie; advies stopzetten fusieproces</i> 	
18 september	<ul style="list-style-type: none"> * <i>Terugblik procesgang project Schaalgrootte</i> * <i>Discussie vervolgstappen na stopzetten fusieproces</i> 	<ul style="list-style-type: none"> * Voortgangsrapportage * Managementrapportage * Verslag Accountant * Invitatie aan GMR inzake voordracht RvT-lid
13 oktober	<ul style="list-style-type: none"> * <i>Discussie voorbeeld Kaderplan Skobos 2.0.</i> * <i>Opbrengstrapportages scholen en Skobos totaal</i> 	<ul style="list-style-type: none"> * <i>Conclusies Quickscan Risicoanalyse Personeel</i> * <i>Effecten regeerakkoord</i>
27 november	<ul style="list-style-type: none"> * <i>Tussenevaluatie RvT</i> * <i>Advies Jaarvergoedingen RvT</i> 	<ul style="list-style-type: none"> * <i>Toekomst CvB met oog op pensionering 0101/2020</i>
13 december	<ul style="list-style-type: none"> * <i>Speerpunten strategisch beleidsplan 2018 - 2022</i> * <i>Vaststellen Begroting 2018 en Meerjarenbegroting 2018-2022</i> * <i>Vaststelling vergoedingen RvT</i> 	<ul style="list-style-type: none"> * Voortgangsrapportage * Managementrapportage * <i>Jaarkalender 2018</i> * <i>Rooster van aftreden 2018</i> * <i>Benoeming Accountant</i>

In verslagjaar 2017 is veel tijd en energie gaan zitten in de concretisering van het project Schaalgrootte. Dat heeft geleid tot een plan van aanpak om te komen tot een besturenfusie met Kempenkind teneinde de onderwijsorganisatie SKOBOS toekomstbestendig te maken en continuïteit te garanderen. Na ampele afwegingen is finaal de conclusie getrokken dat verschillen op inhoud en cultuur dusdanig groot zijn, dan het niet wenselijk is dit traject af te ronden met een positief besluit; het project schaalgrootte gaat wel verder met alternatieve scenario's.

5. Continuïteitsparagraaf: vooruitblik 2018-2022

Net als in het voorbije jaar geeft de Raad van Toezicht in haar Jaarverslag een vooruitblik op de nabije toekomst en de te verwachten ontwikkelingen.

5.1. *Project Schaalgrootte*

Demografische ontwikkelingen (krimp), met versterking van negatieve effecten als gevolg van bezuinigingen, hebben geleid tot het Project Schaalgrootte. Eind 2016 is geconcludeerd dat samenwerking en/of een besturenfusie met Kempenkind kan worden onderzocht. Dat proces is in 2017 niet succesvol afgerond en leidt ertoe dat SKOBOS andersoortige scenario's gaat verkennen aangezien de noodzaak in essentie niet is veranderd. Er is geen sprake meer van krimp. Prognoses wijzen op een lichte groei. Maar gericht toekomstdenken en continuïteit borgen blijven geboden. SKOBOS is gestart met het verkennen van verdergaande IKC-ontwikkelingen en mogelijke vormen van samenwerking op het vlak van onderwijs met het voortgezet onderwijs.

5.2. Onderwijskwaliteit

Het versterken van de onderwijskwaliteit krijgt vorm via verschillende lijnen, die in elkaar grijpen. In het verder implementeren van Passend Onderwijs ziet SKOBOS kansen om op schoolniveau kwaliteitsimpulsen te realiseren, wanneer het gaat om inhoud en organisatie van onderwijs op school-, groeps- en leerlingenniveau. Ouders/verzorgers vragen ook om meer maatwerk voor de specifieke ontwikkelingsbehoeften van hun kind(eren). De visie van SKOBOS past er naadloos bij, maar tegelijkertijd is er wel degelijk het besef dat dit een enerverende en uitdagende taakstelling is die nieuwe vaardigheden vergt van leerkrachten en management.

De bij SKOBOS al ingezette weg naar professionalisering van organisatie en mensen en het meer en meer denken in meetbare en kwaliteitsrijke opbrengsten kunnen extra stimuleren in het bereiken van de doelstellingen. Facilitering en scholing van leerkrachten, onder meer via de SKOBOS-akademie, zijn daarbij ondersteunend. De Raad van Toezicht blijft oog houden voor deze ontwikkeling van maatwerk en kwaliteit van onderwijs en faciliteert waar nodig met goedkeuring van benodigde investeringen.

5.3. SKOBOS 2.0

Op korte termijn worden missie en visie voorzien van een update. De RvT verwacht continuering hiervan en daarmee van staand beleid. De verdere implementatie van de visie van SKOBOS, met versterking ervan door de gemaakte keuze voor innovatief handelen middels uitwerking van SKOBOS 2.0 waarin `21st Century Skills` en digitalisering leidend zijn, is een project met lange doorlooptijden. Bovendien worden nieuwe elementen toegevoegd, met name het werken aan digitale portfolio's van zowel leerlingen als leerkrachten.

In het strategisch beleid gaat het om professionalisering, acteren met kwaliteitsoutput en innovatiekracht. Onderwijs en maatschappelijke context gaan hand in hand en daarom investeert SKOBOS doelbewust uit eigen vermogen in projecten die deze innovatiekracht schragen en ontwikkelen. De Raad van Toezicht hecht sterk aan deze innovatie, aangezien deze naadloos aansluit op maatschappelijke ontwikkelingen, en laat dat zien door goedkeuring te verlenen aan forse investeringsbudgetten.

5.4. Organisatieontwikkeling

In de komende jaren zal SKOBOS werk maken van het thema "organisatieontwikkeling", met een accent op mensen.

Aangezien leerkrachten de spil zijn van het onderwijs is de ontwikkeling van professionalisering een belangrijk onderwerp in deze organisatieontwikkeling en daarbij worden meerdere beleidsterreinen geraakt. Zie hiervoor 5.2 en 5.3. De discussie rondom beleefde werkdruk, inzetten van onderwijs-assistenten en verfijning van school- en groepsorganisatie zijn daarbij aandachtspunten. Ook de ontwikkeling van een lerarentekort zal SKOBOS niet ongemerkt voorbij gaan.

In de continuïteit van het management zullen meerdere breekpunten ontstaan door het vertrek van de voorzitter College van Bestuur (pensionering) en de mobiliteit binnen de groep van schooldirecteuren. Onmiskenbaar zal dit effecten hebben op de organisatie en alleen al daarom is het zaak voor de RvT hieraan aandacht te schenken en voor wat betreft het CvB anticiperend bezig te zijn om haar rol als werkgever goed in te vullen.

De Raad van Toezicht dankt alle betrokkenen bij SKOBOS, in het bijzonder de personeelsleden, het ondersteunend personeel, de schooldirecties, het College van Bestuur en de (Gemeenschappelijke) Medezeggenschapsraden voor hun tastbare en kwaliteitsrijke bijdragen in 2017 en reikt graag opnieuw op hun inzet, deskundigheid en resultaten in 2018 en later.

Namens de Raad van Toezicht van SKOBOS,

Joep den Otter, Voorzitter Raad van Toezicht

Besproken en vastgesteld in de RvT-vergadering van 20 juni 2018.